

A MI LAPUNK

Egész évre . . . . . 20 korona.
 Egyes szám ára . . . . . 2 korona.
 Külföldre . . . . . 25 korona.
 Megjelenik (július és augusztus
 kivételével) havonként egyszer.

DIÁK- ÉS CSERKÉSZUJSÁG

Szerkesztő : SCHERER LAJOS
 Társszerkesztő : TAMÁS LAJOS
 Főmunkatárs : Dr. FENYVES PÁL

Előfizetést, hirdetést, cikket,
 lapközleményt Scherer Lajos
 címére kell küldeni

Lučenec, Madách-utca 11. szám.

Az önzetlenség diadala.

A Mi Lapunk a jelen számmal megkezdí VI-ik évfolyamát. Az elmúlt öt év nehézségein Isten segítségével átvégődtünk. Mi több, olvasóink kitartása és áldozatkészsége, munkatársaink készséges támogatása, a szerkesztőség céltudatossága és önzetlensége folytán olyan erkölcsi tőkére tettünk szert, amely lehetővé teszi, hogy új köntösben, megifjodva, megacélosodva jelenhetik meg A Mi Lapunk.

Az elmúlt öt év küzdelmeiben harcolnunk kellett, — mint ezt a mellékelt kép is szemlélteti, — az önzés minden fajtája ellen; le kellett gyűrnünk a pártoskodást; a vallási és társadalmi különbségek fölé az emberszeretet magasztos eszméit kellett állítanunk, hogy a durvaság, a nyers erő helyett az erény, a munka, a hit szava legyen az első és a legszentebb. És győztünk! Az ugró cserkésszel együtt feljónunk: Győztünk!

A Mi Lapunk olvasóinak táborában összegyülekeztek a nemesen érző, minden szépért lelkesedő ifjak és lányok, akik vetélkedve ajánlják föl filléreiket, csak hogy megkedvelt, immár nélkülözhetetlenné vált ifjusági lapjuk anyagiakban ne szenvedjen; hogy nyújthassa mindazt, amiről az ifjú lélek álmodozik, ami a szívet-lelket gyönyörködteti és ami a magyar diákokat a közösségre, egymás megismerésére, meg-

becsülésére vezeti. Ifjaink, lányaink legjobbjai A Mi Lapunk fenntartói, éltetői!

Az ifjuság kitartását megbecsülik legjobb íróink is. Érzik valamennyien, hogy nemesen érző, minden szépért lelkesedő, a munkában önértetessé vált ifjuságunk érdekében dolgozni nemcsak kötelesség, de öröm, élvezet, boldogság is. Ezért sietnek legjobb műveikkel, egy-egy szál virággal megszépíteni, meggazdagítani A Mi Lapunk tartalmát. Íróink áldozatkészsége a szeretet, az önzetlenség ritka példája. Ezt érzik A Mi Lapunk ifjú olvasói is, ezért nő nap-nap mellett az előfizetők száma.

Az ifjuság megértette az emberiséget mozgató nagy eszméket és szabadságra törő lelke az eszmék és művészet gyönyörű vigába rajongva tör és győ-

hetetlenül áll: a maga jövőjét gyúrja, javítja s ahol ereje elégtelen: belefogódzik íróink erős karjába, hogy társadalmunk hasznos, megértő, eszményien gondolkodó, krisztusian érző és önfegyelméletten akaró tagja legyen.

A Mi Lapunk öt éves lankadatlan munkásságával ledöntötte az önzés és pokoli fajzatának hatalmas oszlopát. Porban hever a butaság, a közöny, a vetkes ösztönök, a lenézés, a téllenség vára s ifjuságunk lelkében épül, szépül a kötelesség, az érdeklődés, a megbecsülés, a szorgalom, a

munka és hit magasztos temploma. Győztünk!

Az ember társas lény. Egymásnak kell élnünk és egymásért kell küzdenünk, gondolkoznunk és dolgoznunk. „Aki *egyedül* akar élni, munkálkodni, eredményt elérni, — mondja Prohászka püspök oly találóan — az ostoba ember!”

Csehszlovákia magyar ifjúsága — A Mi Lapunk révén — önmagára talált. Ifjúságunk egy nagy családot alkot és céltudatos törekvéseiben megnyilvánuló tehetsége, tudása, jelleme, komolysága, akaratereje, kezdeményező képessége és vállalkozó szelleme hatalmas támogatóra lett — A Mi Lapunk útján — íróink munkásságában. Épül, szépül idealizmusunk isteni hajléka és a benne megszólaló hang az önzetlenség legszebb, legmagasztosabb himnusa.

Önzetlen a szerkesztőség munkája, odaadó íróink áldozatkészsége, bámulatos ifjúságunk kitartása és támogató ereje: Lehet-e *ily erők* mellett A Mi Lapunk jövője kétes? Nem! A múltban ezek tartották fenn a lapot. Megértő, összefogó munkánk ezentul még szebb sikereket fog felmutatni, ha Istennel és Isten dicsőségére válllvetve, önzetlenül, ki-ki a maga tehetsége szerint, a legbecsületesebb szándéktól vezetve, meghozza áldozatát közös ügyünk, A Mi Lapunk javára.

Lajos bácsi.

Hegedüs Gabi cserkész lett.

Írta: Radványi Kálmán.

Dömötör tanár úr kihirdette az osztályokban, hogy aki cserkész akar lenni, jelenjék meg a szombati alakuló-gyűlésen.

A fiúk kitörő lelkesedéssel fogadták a hírt, hogy náluk is lesz cserkészlet.

Nagypál Miki még az alakulógyűlés előtt megvétette nagybátyjával a cserkészinget és a kalapot.

Lukács Miska nagyhangon ígérte, hogy az ő apja csinál a csapatnak egy kétkerekű szerkocsit.

Mindenki tervezett valami nagyot. Vince Márton, a városi gyógyszerész fia, mentőszekrényt állított össze. Volt benne rengeteg mennyiségű sterilizált vatta, géz, egy nagy üveg jó (elég lenne egy hadosztálynak is).

Fölkavarta a cserkészlet eszméje a diákvilág kis városi nyugalmát.

Az alakuló-gyűlésen Dömötör tanár úr ismertette a cserkészlet célját, szervezetét, a magyar cserkész tulajdonságait s igen szépen beszélt arról a föladatról, amely a modern diáklavagokra vár.

Aztán kiosztotta a jelentkező-lapokat, amelyeket a szülőknek is alá kell írni. Mert nem kis dolog ám az, ha valaki fölesküszik cserkésznek! Ehhez szülői beleegyezés is kell. Olyan ez, mintha valaki önként áll be katonának.

Mikor a tanár úr (akit ettől a naptól kezdve parancsnok úrnak szólítottak a fiúk) kiment, a forrongó-szívű kisdíákok még együtt maradtak.

Az ember szinte rámutathatott a leendő őrsvezetőkre. Ezek vitték a szót, ezek tudtak imponálni, uralkodni kis kollégáikon.

Gerő Vili már megvette a cserkészkatét és a többi cserkészkönyvet, tudta a fölszerelés árát s már levelet írt a cserkészszövetkezet boltjába, hogy idejében (vagyis postafordultával) küldjenek a címére egy vadonatúj inget, nyakkendőt, bőrvet, hátizsákot, kulacsot, hegyesvégű dárda-nagyságú botot s egy istentelenül nagy karikás bicskát.

Ha Gerő Vili nem lesz őrsvezető, hát senki!

Fábián Jani ragyogó arccal magyarázta:

— Kérlek, Vili, az én papám katonai fölszerelést tud szerezni. Én tőle kapok kulacsot, meg hátizsákot. Nekem lesz táborig telefonom is, majd ha táborozni megyünk.

Lukács Miska közbeszólt:

— Hiszen akkor a te papád sátrakai is tud szerezni!

— Persze, hogy tud! Össze kell fognunk, mindenki ad valamit s olyan nagyszerűen fölszerelt csapatunk lesz a mienk, hogy mese!

— Én főzödényeket hozok! — Kiáltott közbe a Ziebel Muki, a bádigos fia.

— Az én papám kölcsönadja a csónakját a táborba — harsogott Kelemen Tóbi.

Egykettőre megajánlottak minden szükséges fölszerelést. Nem hiszem, hogy bármely országgyűlés ilyen nagylelkű lett volna a hadsereg fölszerelésének kérdésében.

Gerő Vili e szavakkal zárta be a zsilongó gyűlést: — Fiúk, egy héten belül mindenki szerze meg legalább az inget és a kalapot.

A zajos tömegben csak Hegedüs Gabi maradt szótlán.

Csillogó szemmel, nyitott, készséges szívvel hallgatta Dömötör tanár úr szavait s lelkében kigyulladt a szent láng; — de mikor a cserkészlet agyi nehézségei kerültek szóba, szemében kialudt a fény.

Édesapja díjnok az adópénztárnál s annyit sem bír keresni, hogy elegendő kenyeret adjon a családjának.

Szegény Gabinak „civil-ruhája“ is csak egy van, az is csupa folt. Hogy vehetne ő cserkészruhát!

Gerő Vilinek a szeme meg is akadt rajta, mikor kiérték az utcára.

— Talán bizony te is beállsz a csapatba?

Végignézett rajta s ebben a végignézésben benne volt a fölényes, imponálni tudó, jómódú papára támaszkodó diák minden előkelősége. Mintha azt mondta volna: — Mit akarsz köztünk, te rongyos? Csak nem akarsz velünk végigmasírozni az utcán? Mit gondolsz? Chakingben, széles kalapban, szögescipőben, sípszínókkal fölcifrázva, trombitaszó mellett járjuk a mezőt s te így akarsz közénk állni? A cserkészlet nem neked való. Tudjuk rólad, hogy három év óta „kíméled“ ezt a vedlett ruhát.

Gerő Vili mindezt csak gondolta, nem mondta ki. De Hegedüs Gabi is, a többiek is megértették a „végignézést“.

Oh, a szem többet ki tud fejezni, mint a szó!

A következő gyűlésre mindenki elhozta az aláírt jelentkezési lapot,

Csak Gabi adta be üresen.

Édesapja, a szegény, agyonhajszolt apák idegességével dobta oda fiának a nevezetes papírlapot, miután áttanulmányozta:

— Cserkészlet! Tanulj! Ha meg nincs tanulni valód, segíts az anyádnak itthon!

Gabi szívében emészthetetlen keserűség rakot fészket. Lesütött szemmel hagyta el a gyűlésstermet, de nem tudott hazamenni

Égette a kíváncsiság, mit csinálnak a többiek.

Ott maradt az ajtó előtt s hallgatódzott. A parancsnok úr az első törvényt magyarázta: „A cserkész egyeneslelkű és minden körülmények közt igazat mond.“ Ezt sokáig fejtegette.

Gabi elővette noteszét és beleírta az első törvényt.

Aztán a tisztelgést gyakorolták a fiúk, majd a sipjeleket.

Gabi igen sajnálta, hogy a tisztelgést nem láthatta a csukott ajtó mögött. Nem baj, megmu-

tatja neki Lukács Miksa. Hiszen ő is segít neki a számtanban.

Gyűlés után kimentek a kertbe.

Gabi előresurrant és befeküdt a tölgyfarakás mögé. Onnét figyelte a többit.

Azok gyakorlatoztak. Megtanulták az őrsvonulást, a rajvonalat, a kettős rendeket, a sípjeleket.

Hegedüs Gabi hallotta, hogy minden cserkésznek van egy notesza s ebbe beleírja, amit tanul.

Mikor hazament, ő is leirt mindent.

S esti imája után térdenállva megígérte az Istennek, hogy mindig egyeneslelkű lesz és minden körülmények között igazat fog mondani, ha nem is lehet cserkész.

Hegedüs Gabi együtt élt a cserkészekkel anélkül, hogy azok tudták volna.

Lukács Miskától időnkint kölcsönkérte a cserkész-kátét és a noteszt s mindent megtanult, mindent begyakorolt.

A törvényeket pedig minden este elmondta imádság után.

Lassankint átalakult. Kötelességeit pontosan teljesítette, embertársait tervszerűen segítette, másokkal szemben gyöngéd, önmagával szemben szigorú volt; szüleinek, tanárainak készségesen engedelmeskedett; minden szegénysége és nyomorusága mellett is jókedvű volt; megtanult a pénzzel bánni, már amennyiben hozzájutott néhány koronához; vigyázott testi, lelki tisztaságára.

Ha pedig a cserkészek vasárnap délutánonként kimentek a nagyerdőre, ő is utánuk lopódzott s megleste őket.

Megtanulta a morzét, a cserkészjátékokat.

Megismerkedett a növények, állatok neveivel, tanulmányozta a gyógynövényeket, az iskolai könyvtárból kivett egy egészségügyi szakmunkát, azt is áttanulta.

Gyakorolta az uszást, mert a cserkészeknek ezt is előírta a parancsnok ur. Igéretet kaptak, hogy a Duna egyik gyönyörű szigetére, a Pap szigetre mehetnek, táborozni a nyáron, ott pedig jól kell uszni.

Mire kitavaszkodott, Dömötör parancsnok ur levizgáztatta cserkészeit s megcsinálta az őrsi beosztást. Gerő Vili, Fábián Jani és Kelemen Tóbi lettek az őrsvezetők.

Vizsga után ünnepély volt a Dunaparton. A csapat teljes díszben, dobpergés, trombitahar-

sogás mellett vonult végig a városon s az emberek büszke örömmel mondogatták egymásnak:

— Ezek a mi fiaink, a mi cserkészeink!

Hegedüs Gabi szomorú szívvel nézte őket messziről.

Julius közepén csónakokra rakták a fölszerelést: a sátrakat, vasrudakat, szerládát, élelmiszereket, konyhaedényeket s a Dunán leereszkedtek a gyönyörű Pap-szigetre, amely a városból hat kilométernyire pihen a szőkevizű magyar folyam keblén.

Velük ment Fábíán Jani édesapja is néhány katonával. (Jáni apja őrnagy volt.) Ezek segítettek a táborépítésnél.

Megkezdődött a vidám élet. Harsogó jókedv csattogott a csendes fák alatt, a táborigényházak forrott a víz, süstörgött a zsír. Játék, fürdés, csónakázás, nóta volt a napi program.

Igaz ugyan, hogy az első ebédet tönkretette a kozma s az is igaz, hogy Vince Marci baltája félrecsúszott s Kelemen Tóni lábának csapott, de ilyesmi elő szokott fordulni. Kár, hogy Marci nem tudta hirtelen elállítani a vérezést, pedig volt jól fölszerelt mentőtáskája. Marci mindent tudott a mentővizsgán, de most, hogy ilyen hirtelen jött a dolog, nem bírt eligazodni. Szerencsére ott volt a parancsnok ur!

Oh, kérem, apró kellemetlenségek nélkül nincs táborigényház élet. Veszekedések, baklövések, szimulánsok munka idején: — mindez megvolt a papszigeti táborban is.

Hát Hegedüs Gabi? El ne feledkezzünk róla, hiszen az ő alakját kell előtérbe állítanunk.

Gabi szomorúan lézengelt a város forró, poros utcáin. Édesanyja alig győzte vigasztalni:

— Édes kisfiam, majd jobb idők jönnek! Lesz még neked is nyaralásod.

Édesapja is megsajnálta őt, mert tudta fájdalma okát.

— Lehetnél fiam, te is cserkész, de miből szereljelek föl?

Egy szép napon Gabi elkéredzkedett hazulról.

— Édesanyám, szeretnék kimenni a Dunához. Viszek magammal könyvet is.

— Jól van, kisfiam, de estére itthon légy!

Gabi zsebrevágott egy szelet kenyeret s elindult a Dunaparton lefelé. Gondolta, megnézi a tábort.

Már messziről hallotta a trombitahangot

s látta a kék füstöt, amely a tábor fölött kanyargott.

Gabi szíve hangosan dobogott, mikor a szigettel egyvonalba ért.

Ha volna itt csónak, most átmenne és közelebről megnézné őket.

De így csak messziről figyelheti. Lefeküdt egy füzfabokor alá és a távoli lármát képzelete gazdag és színes képpé egészítette ki.

Tündérország lehet ott! Fát vágnak, tüzet raknak, főznek, szénán alszanak sátor alatt, éjjel őréséget állnak, hadijátékot rendeznek s egész nap együtt lehetnek melegsívi parancsnokukkal, Dömötör tanár ural. Valóságos tündérország az!

Egyszerre éles kiabálást hallott. Fölugrott, mert fölismerte Dömötör tanár ur hangját:

— Jösz vissza! — Azonnal vissza!

Utána sipszó hasította végig a levegőt. Jól tudta, mit jelent az SOS jelzés. Veszedelemet jelent.

Halántéknán kidagadtak az erek, úgy figyelt.

Néhány pillanat múlva megértett mindent. A sziget végén megjelent egy keskeny csónak. Egy fiú ült benne és szabálytalanul kalimpált a rövid evezőkkel. A Duna árja sebesen sodorta tovább a lélekvesztőt. A sziget csúcsa alatt az örvény háromszor megforgatta a csónakot s az evezőket kikapta a fiú kezéből.

Gabi megismerte a szerencsétlent. Gerő Vili volt, a nagyhangú őrvezető, aki most sűrűn egymásutánban adta le élehangú sipján a vészjelet, az SOS-et.

A sziget partján megjelentek a cserkészek s kétségbeesetten kiabáltak. A parancsnok ur hosszú kötelet dobott Vili után, de az fejvesztetten sipolt tovább.

Gabi szónélkül tépte le magáról a ruhát, beugrott a vízbe s a gyakorlott uszó hatalmas tempóval lendítette magát a csónak után.

A csónak odaért a kőgát vizalatti falához nekiütődött és fölfordult.

Gerő Vili nem sipolt tovább, hanem kétségbeesetten jajgatott és segítségért kiabált, valahányszor fölvetette a vizet.

Hegedüs Gabi egy utolsó tempóval hozzásiklott. Tudta, mi az életmentés első szabálya: az, hogy a fuldokló teljesen az ő hatalmába kerüljön.

Úgy látszik, Vili elfelejtette mindazt, amit a cserkészvizsgán elméletben jól tudott, mert kapálódzott s mindenáron magával akarta rán-

tani a veszedelembé Gabit is. Görcsösen belekapaszkodott a bal karjába s így oktalanul maga akadályozta meg szabadulását.

Gabi a fuldokló hüvelykújját erősen megnyomta, mire az elengedte őt, de csak egy pillanatra,

Jajgatott, kapkodott, Gabi hiába kiáltott rá háromszor is:

— Bizd rám magad! Hanyatfektettek és kiuszom veled.

Nem használt semmi. A parancsnok úr két ügyes fiúval egy nagyobb csónakba ugrott s a küzdők felé evezelt.

De Gabi nem várta meg őket, hanem öklével akkorát ütött Vili nyakszirtiljére, hogy elvesztette eszméletét.

— Most már rendben vagyunk! — gondolta Gabi. azután hátára fordította Gerő Vilit, izmos markába szorította fejét, majd maga is hanyatfordult s lábainak erőteljes rúgásaival kikormányozta magát a partra.

A parancsnok úr is odaért s kiugrott a csónakból. Csak ennyit tudott mondani:

— Gabi, édes fiam.

Gabi pedig szónéklül hozzálatott az első segélynyújtásnak ama fogásaihoz, amelyeket a vízbefulladások kezeléséről tanult.

Nagynehezen eszméletre hozták Gerő Vilit. Befektették a csónakba s átvitték a szigetre. Gabi is velük ment. Ujjongó örömmel fogadták. Fábián Jani megrázta a kezét.

— Nagyszerű volt! Épen úgy csináltad, amint a cserkészlet kézikönyvében tanultuk.

Hegedűs Gabi volt a tábor hőse. Körülhordozták, megmutaltak neki mindent s ő egyszerre otthon érezte magát.

Mindenhez hozzá tudott szólni. Mikor meglátta a kezdetleges víztartályt, így szólt:

— Miért nem csináltok szűrőkészüléket? Egy dézsa, egy hordó, faszén, szalma, homok kell hozzá.

S mindjárt el is magyarázta, hogyan kell csinálni. Tanácsokat adott a tűzhely javítására, a sátrak praktikus körülárkolására, hibákat talált a kötelek megerősítésében.

Dömötör tanár úr csak elámult:

— Honnét tudod te mindezt?

Gabi mosolygott:

— Én titokban mindent megtanultam és begyakoroltam, amit a cserkészek tudnak. Igaz, hogy én nem lehetek cserkész, mert nagyon szegények

a szüleim, de azért a törvényeket is megtartom.

— Igazán? A cserkész-törvényeket is tudod?

S Dömötör tanár úr ott a tábor közepén az összes cserkészek füle hallatára kikérdezte Gabit a cserkészlet egész anyagából.

Hegedűs Gabi mindent tudott. Olyan szép feleleteket adott, hogy megéjljézték.

A parancsnok megölelte őt, aztán soraközöt sípolt.

A csapat négyszögbe állt a tábor árboca körül s kíváncsian várta, mi fog történni. A parancsnok úr bizonyosan nyilvánosan megdicséri Hegedűst. Meg is érdemi, derék fiú, ha nem is cserkész.

Dömötör parancsnok úr vigyázz-t vezényelt s beszélni kezdett.

— Fiaim! Én mindig azt hittem, hogy harmincöt cserkészem van, pedig harminchatan voltak az alakulógyűléstől kezdve. Az én legképzettebb, legjellemesebb cserkészem a háttérben lappangott, senki se tudott róla. De most végre előkerült.

Gabi remegő hangon szólt:

— Én, kérem szépen, nem lehetek cserkész. Hiszen ruhám sincs. Az én apám nagyon szegény...

— Édes fiam, a te kopott ruhád a legszébb ruha a világon, mert becsületes, bátor szívet takar. Ha neked chaki-ing és kalap kell, azt is megkapod. A csapat pénztárából foglak felszerelni. Egyelőre azonban kopott diák-ruhára varrjuk föl az örsvezetői disztinkciót. Átveszed Gerő Vili örsét, mert ő méltatlannak mutatkozott arra, hogy másokat vezessen. Parancsom ellenére csónakba ült, pedig nem tud jól evezni.

Hegedűs Gabit ott helyben cserkész-örsvezetővé avatták.

A csapat tisztelgett és a zászlótartó meghajtotta előtte a lilios zászlót.

Keresztek ülnek a tarlón,
Keresztek e temetőben,
Keresztek a vállon, szívünkön.
Keresztek messze mezőkben.
S csak a Kereszt gazdája nincs sehol.

Keresztek az egész földön,
Keresztek tornyon és mellen,
Keresztek a földi jószágon
S égi szózat: „Megérdemlem,
Keresztet mért vállaltam ezekért?”

Ady Endre.

Két jó barát beszélget.

— Hát aztán írjál!

Emlékszem, ezt kiáltottad búcsúzóul utánam, amikor a vonat pöfögve, kattogva megindult velem a magyar határ felé. Nem esett nehezünkre a búcsúzás, mert a szívünk egy ütembe dobbant és tudtuk, hogy akármerre megyünk, utaink ismét találkozni fognak.

Akik szeretik egymást, azoknak mindig jó kedvvel kellene egymástól búcsúzniok, mert az elválás pillanatában is úgy érzik hogy újabb találkozás felé indulnak.

Mi igazán nem eresztettük búinak a fejünket ott az állomáson. Utolsó kiáltásod is vidáman röppent felém, a vonat ablakába:

— Hát aztán írjál!

Tréfálkozva mondtad, de komolyan gondoltad és én elértettem a kívánságodat, kedves barátom!

Ugye nincsen panaszod a leveleim ellen? Nem írok túl gyakran, de nem is váratlak meg időtlen időig a válasszal. Leveleim nem fáradtságos gonddal kidolgozott értekezések, de nem is sebtiben odavetett semmiségek. Valahányszor levelet írok neked, mindig magam elé képzellek és akkor maguktól kíváncznak a szavak a tollam alá. Nem akarok erőnek erejével szellemes lenni, sem pedig előkelően tartózkodó, — úgy írom leveleimet, mintha csak beszélgetnék veled. Hanem azért mégis ügyelek arra, hogy levelem egy árnyalattal formásabb, tendesebb legyen, mint az élő szóval folytatott beszélgetés. A jó levélíró arról ösmerheted meg, hogy mindig eltalálja a kellő hangot. C'est le ton qui fait la musique, — tartja egy francia közmondás és semmi okunk sincs rá, hogy a népszerű bölcselkedés e közkeletű tételét lebecsüljük.

Pajtás, én hat esztendei levelezés folyamán szereztem meg legjobb barátomat, akivel minden érzésemet, minden gondolatomat megosztom és aki ma már úgy olvas a lelkemben, mintha nyitott könyv volna. Hat év alatt mindössze hat napig voltunk együtt és mégis úgy ismerjük egymást a leveleinkből, hogy tulajdon anyáink se jobban. Van egy barátom Amerikában, — nem holmi ábrándos lelkű diák, hanem az élet harcában edződött, alkotó művész, — akivel mostanáig csak három levelet váltottunk. És mégis tökéletesen értjük egymást. Hidd el nekem, pajtás, csodálatos hatalma van a levélnek, nagyobb néha az élő szó erejénél is...

Jönnek-mennek a levelek az idő árában, hozzák-viszik a szeretet drága rakományát. A levelek, — azok a béke-hajók, — távoli világrészek között vitorláznak: két ember között. Két ember: két idegen világ. Titokzatos, messze ködbe vesző. Viharos tenger zajlik közöttük: a meg-nem értés oceanja. Fehér vitorlások szelidesik a végtelen vizet: levelek, béke-hajók.

Ha rajtam állna, akkor minden iskolában külön tanfolyamot nyitnék a levélírás tudományának. Nem mondom én, hogy mindenkiből mesteri levélíró lehetne nevelni, de annyi szent, hogy a levélírás ábcéjét minden művelt embernek ismernie kell. Mint ahogy a gyereket, meg az egyszerű embert megtanítják arra, hogy kopogtasson, mielőtt idegen házba lép; fedetlen fővel üdvözlje a nála idősebbet; ne kiabáljon, de ne is harapja el a szavakat, amikor mással beszél; ne legyen másnak a terhére és ha már elköszönt, ne tartóztassa a házigazdát újabb tréceléssel, — úgy kellene mindenkit ránevelni arra is, hogy ne írjon túl rövid levelet, de túl hosszút sem; írjon értelmesen és meleg közvetlenséggel; ne spékélje meg levelét kérdő-, meg felkiáltójelekkel, ne toldozza foldozza utóiratokkal, lapszéli jegyzetekkel és vonal alatti magyarázatokkal, ne kezdje bőbeszédű mentegetődéssel és ne végezze kacskaringós ötletekkel, hanem tartson mértéket gondolatainak és érzéseinek közlésében.

Akinek egyszer rossz hírt küldtünk, azt nyugtassuk meg azonnal, mihelyt dolgainkban kedvező változás állott be. Ha levélben kérdeztek tőlünk valamit, tartsuk kötelességünknek a válaszadást, tekintet nélkül arra, hogy fontos volt-e a kérdés vagy sem. Legyünk rajta, hogy egyenlő időközönben írjunk; ne ostromoljunk senkit sem leveleinkkel, de ne is hagyjuk szokatlanul hosszú ideig hir nélkül azokat, akik levelet várnak tőlünk. Némely embernek ne irjatok addig, míg válaszával erre fel nem hatalmazott, másoknak, — főként szüleinknek, — írjunk anélkül, hogy számoltartanók: felelték-e már előző levelünkre. Kedves barátom, mondd, igazán olyan nehéz dolog kinek-kinek megadni a magáét?

Figyeld meg, milyen kevesen tudnak levelet írni. Figyeld meg a magad leveleit is, pajtás. Ne írj gondatlanul és leveledet ne küldd el addig, míg még egyszer végig nem olvastad. És nagyon kérek, fogadd meg ezt a tanácsomat is: keresd elő a magyar irodalom levelesládájából Mikes Kelemen „Törökországi leveleit” és Petőfi Sándor levelezését. Az egyikőtől megtanulhatod, milyen a tökéletesen megírt értekező levél; a másiknak közvetlen, élénk, szókimondó stílusát bizvást mintaképpül választhatod. Petőfi leveleinek olvasása után, tudom, hogy nem lesz már szükséged az én biztatásomra, önként nyúlsz majd Arany János és többi nagyjaink összegyűjtött levelezése után, hogy példájukra okulj!

Mi kell ahhoz, hogy szép levelet tudjunk írni? Érző szív, tiszta kedély, pallérozott lélek és némi igyekezet. Ügyelj ezentul minden leveledre, pajtás, meglásd, hogy fáradtságodnak bőséges jutalma lesz. Szép levélre szép levél a válasz és jól tudom, hogy te is szeretsz szép leveleket kapni.

Dr. Fenyves Pál.

Leonardo, a cserkészi-ideál.

Gyönyörű, gazdag kor volt az olasz renaissance. A középkor átszellemült túlvilágiassága után az emberek észrevették a természetet, a virágok illatát, a testek szépségét, az évszakok kellemét s az elvont ideálok helyett a természetes, földi dolgok megbecsülésében lelték örömeiket. Róma, Milánó, Firenze nagy, hatalmas városokká fejlődtek a 14, 15 és 16-ik századokban, — a „nagy századokban“, mint önmaguk nevezték, — a látókör meglágult, a szűk kolostorcellák helyén pompás márványpaloták keletkeztek, föléledt a régi római birodalom életformája, a jólétre, a földi megelégedésre, az ember és természet közti harmóniára való törekvés.

Csodálatos, hogy mennyi nagyembert teremtett ez a korszak: írók, festők, államférfiak, tudósok, természetbuvárok, felfedezők, szobrászok hemzsegték boldog Itáliában s lázas munkájukkal, mely szomszamosan ivott a tudásból és mindent-mindent meg akart érteni, megvetették a mai előrehaladt kornak alapjait. Érdekelte őket a mező, az erdő, figyeltek minden kis bogarat, lerajzolták a szépségeket, behatoltak a természettudományok labirintusába, józanokká, erősekké, bátrakká akartak válni, csinositották környezetüket, önállóságra törekedtek és magukévá tették azt az erőt, mely a szép és tiszta férfiasság tudatában önérzetesen, alaposan engedte leélni a földi életet.

A mai ember és elsősorban a mai cserkészember különös kedvteléssel merülhet el a csodálatos kor nagyjainak tanulmányozásába, hisz ami a mai cserkészi-ideál: a teljes, harmonikus, ügyes, ölérzetes férfiélet, a természet és az ember összhangja, azt hatványozva megvalósította a renaissance embere. — És megvalósította leginkább, legigazabban, legnagyobb mértékben Leonardo da Vinci, akinek kimagasló egyéniségében csodálatos módon egyesült kora minden szép érzése, új ismeretek után indult eszejárása és nagy alkotásokat eredményező erős akarata.

Leonardo da Vinci mint festő él a köztudatban. A milánói „Utolsó Vacsora“ képét mindenki ismeri, Párisban lévő Monna Lisája nem egy műbarátot megrészegített már, de hogy a festőárlarc mögött mily teljes és sokoldalú férfiélet rejlik, kevesen tudják. Leonardo az örök kutató volt, a bűvár, a minden iránt érdeklődő,

a mindent megjavító és ügyesebbé tevő. Már külseje is tökéletes. Élete végéig gyönyörű férfi, aki csodálatos erejével és pompásan kitoronázott izmaival ámulatba ejtette a világot. Korának minden sportjához értett, rendszeresen trenirozott, oly erős volt, hogy a palkót a kezében elhajlította, az ércpénzeket pedig kettéharapta, nagy kutató utakat végzett s éjszakákon át a szabadban táborozott, hogy figyelje az erdők — mezők rejtett életét.

Amihez csak hozzáfogott, mindent tökéletesített s majdnem mindenhez hozzáfogott. Emlekiratainak minden kötele az ismeretek csodálatos tárháza s még ma szinte meghökölnünk, ha olvassuk műveit, melyekben évszázadokra megelőzte korát. Egy levele, melyet Ludoviko Sforza milánói herceghez írt, pompásan bemutatja Leonardo bámulatos sokoldalúságát. „Tudok hadigépeket gyártani,“ — ugymond — „ujfajta bombákat eszeltem ki s fondorlatos uton ugy megerősitem városodat, hogy ellenség sohasem veszi be. Építetek aknákat, — de ha béke van, lecsapoltatom országod posványait, termékennyé teszem földeidet s a kereskedelmet jó utakra terelem. Ha pedig mulatni akarsz és palotádat szépiteni, tudd meg: építész is vagyok, festő és szobrász, sőt egy lantot is kitaláltam, melyen verseim és dalaim különös bájjal zengenek.“

S hogy amit mond, való, megerősítik írásai. Láthatjuk, hogy felfedezete a laterna magika elméletét, ábrándozott a Szahara tengerré változtatásán, számos geológiai törvényre jött rá, tökéletesítette az emberi és az állati boncolást, repülőgépeket tervezett s kitalált, hogy a légi járművek szárnyainak nem a madarat kell utánozniok, — egy helyütt pedig mindennél nagyobb betűkkel áll könyvében: „A nap pedig nem forog a föld körül.“ Ha meggondoljuk, hogy ez a kijelentés a 16. század elején jóval Kopernikus és Galilei föllépte előtt történt, átérzhetjük azt az egész hatalmas ismerettömeget, melyet Leonardo magában egyesített.

A szép és erős, az okos és egészséges, a harmonikus ember, a józan de művészember, a természetszerető ember volt Leonardo da Vinci. Csupa mai cserkésztulajdonság, csupa olyan ideál, amely felé a cserkésziük töreksezenek. Leonardo élete végéig résen volt s ellessett a természettől sok olyat, mellyel saját életét, sőt az egész emberiséget is meggazdagította. A cserkészi kötelessége, hogy elmerül-

jön ennek a nagy életnek tanulmányozásába, mert olyan praktikus kincseket, utakat módokat talál ott, melyek egész életét helyes irányba terelhetik s nagyban hozzájárulnak cserkészelvei diadalmas megváltásához.

Szvatkó Pál dr.

Levél a levelezésről.*)

Kedves fiúk!

Már régen készülök nektek írni. A hosszú levelet, melyben azt az óhajotokat fejeztétek ki, hogy szeretnétek a távolban lakó cserkészekkel levelezni, megkaptam (Mennyi cím és nehéz házszám volt benne! Ennyt helyre nehéz volna egyszerűen írni. Válaszomat tehát megadom A Mi Lapunk-ban. Itt mindnyájan elolvashatjátok!)

Most pedig sorra veszem hosszú leveleitek titkait!

Kik szoktak levelezni? A jóbarátok. Megrendelésre? Nem! A jóbarát szíve sugallatát követi, amikor levélpapírost vesz elő s lelke megnyilatkozási ösztöne után indul. Az ifjú lélek rendszeren közlékeny: mindent szeret elmondani. A tele szív kicsordul: öröme, bánata elhangzik ahhoz, akivel rokon a lelke.

Ha ilyen rokonszívet nem talál, sokszor naplóban mondja el azon gondolatait, melyeknek bár csak illetén közlése is megkönnyebbülés neki s ha hosszú évek múltán olvashatja egykori élményeit, az élnék visszaemlékezés és a jelennel való összehasonlítás ritka kellemes lelki élmény forrása lehet.

A levél távolból közli a jóbarát gondolatait, az öröm vagy panasz kifejezését.

A napló a rokonlélek után sóvárgó szív írásban való megnyilatkozása.

Mindkettő pedig a mindannyiunkban közös közlékenységi, megnyilatkozási ösztön kielégítése.

Lám, ezért szeretnétek ti is levelezni! Fogadni merek, naplót is írtok!

A közlékenység az önzőkben van meg a legkisebb fokban s mértéktelenné a rosszakarátukban válik olyankor, amikor olyant is elmondanak, ami vagy valamilyen jó ügynek, vagy egy harmadik személynek árt. Levelezéseinkben mi ne legyünk ilyenek, de még a naplóra se bízunk oly „titkokat“, melyek a szeretetet sértik.

A levél, vagy naplóírás azonkívül, hogy megkönnyebbülést hoz, önismeretre, tisztább látásra s igen sokszor az emberek, események vagy dolgok mélyebb megismerésére és élesebb megbíráására vezet. Kiinduló pontja lehet ez a termékeny, nagy gondolatoknak.

A nagy szentek, írók, politikusok sok levelet írtak, mert nagy gondolataik voltak.

Nektek is vannak nagy gondolataitok, mert a szeretet sugallatai is nagy gondolatok. Minden annyit ér, amennyit adnak érte: a szeretet a legnagyobb és legszebb dolog a világon, ezt

óhajtja mindenki, ezért sokan életüket adták s a jó Isten is mindenben ezt követeli tőlünk.

Ha tehát az irodalmi, politikai élet gondolatait érdemes leírni, még érdekesebb a szeretet sugallatait, az önzellen együttműködés eszméit papírosra vetni: mert ha a földrajzi távolság a baráti kézszerítást nehezé teszi, legalább egymás leveleiből ismerjük meg azokat a gondolatokat, melyek közös sorsunkból, közös örömnökből vagy bánatunkból fakadnak.

Azt talán nem is kell külön hangsúlyoznom, hogy amikor ti levelezésre gondoltok, nem ilyen vagy hasonló kérdésekre akartok választ: „hogyan vagy? milyen idő jár arra tifeletek?“ stb.

Levelezésünk tárgyai: közös élményeink, foglalkozásaink, munkánk, örömeink, gondjaink, csalódásaink, életünk nevezetes fordulópontjai, nemes szórakozásaink, utazásaink, olvasmányaink, tanulmányaink, stb., stb. . . . de nem pusztán mint események, hanem ahogyan egyéniségünk őket áthatja, Hiszen ez adja meg érdekességüket, egyébként semmi újság bennük számomra nem volna. Nem a szemed, vagy kezed ügyessége érdekel, hanem a lélek, amellyel ezek működését áthatod. Nálam sem a szem vagy fül lesz az, mely a kedves levelet olvassa vagy hírt felőled hallja, hanem a lelkem az, mely az ezekben rejtőző s ezeket mozgó gondolatokat felfogja.

Ismerjük-e egymást személyesen? Nem! . . . De mégis! Ha ismerem a lelketeget, ismerlek egészen. (Fényképet ne is küldjete!) Lelketegek u. i. egy az enyémmel: ismereteiben, érzelmeiben, akarati törekvéseiben. Lájtátok, Berzsenyi és Kazinczy sohasem látták egymást az életben, mégis az előbbinek egyébként zárkózott szíve teljesen megnyílt Kazinczy előtt. Levelezésük megillető emléke a két nagy író lelki viszonyának. Mi hozta őket egymáshoz oly közel? (Rádió akkor még nem volt. Manap is csak azért van rá szükség, hogy az emberek minél nagyobb távolságban maradhassanak egymástól, mert kihűlt bennük a szeretet.) Mi az, ami őket bemutatkozási formák és egyéb . . . rendszeren a bizal matlansággal kezdődő . . . ismerkedés nélkül is egylétekké tette? A közös cél a közös eszme. (Akkoriban honszerelemnek nevezték, ma csak írói barátságának szokás mondani; a mai kor mind a két szót lejáratla már, züllésnek indult mind a szerelem, mind a barátság szent neve.

Levelezni akarunk. . . . Van-e nekünk is közös célunk, közös eszménk? Ha van, lesznek közös, kicserélni való gondolataink is.

Most már tudom, mért akartok levelezni. Ugye az egycél, a közös eszmény sugallta gondolatok közlésére vártok, amikor „hosszú levelet“ kértek tőlem is meg egymástól.

A mindnyájunkban közös és egyéni cél: lelki harmónia, összhang közöltünk és eszményünk között. Mi ugyanis gyarló, rosszra hajló és tilos élvezetekre vágyó ifjak vagyunk. Esz-

ményünk pedig a tökéletes fiu, az emberebb ember, az új Ádám. Célunk tehát röviden: a bűn által eltorzult arcunkat Isten arcához igazítani. E két, majd nem ellentétes és végletes háltárt kell kibékítenünk egymással, de úgy, hogy az eszmény legyen a győztes: az lesz az összhang, a lelki harmónia. E munka egyes fokai: tudja az éned, mit akar az eszmény, ismerje meg a hozzá vezető utat, szeresse, törekedjék utána. Öntudat, ismeret, törekvés: e hármas tevékenység, mihelyt nem a vízi molnárika felületességével működik, problémákat, megfejtendő kérdéseket és látszólagos nehézségeket támaszt a lelkedben, melyre választ keresel. Ezért érzed magadban a barátság szükségletét is, hogy legyen kinek elmondanod ezeket és legyen kitől feleletet kapj, De ha ő sem tudja? Ha barátod kérdéssel felel? Akkor is elérte lelked, amit kívánt: amit u. i. két szemmel nézünk, az plasztikus, amit két ember kérdez más-más alakban, arra már könnyebb a válasz.)

Folytassam? Nem szükséges. Tudom, mért óhajljátok a levelezést. Az emberebb ember tevékenysége a jót, a nemest közölni akarja másokkal és öntudatos életében kérdések támadnak. Ez utóbbiakat közös erővel könnyebb megoldani. A keresztretjvények divatját éljük. Fiuk! A legnagyobb rejtvény az élet keresztutain való eligazodás. A keresztutakon nincs jelzés, melyik hová vezet, mégis ha rossz utra tévedsz, a „nem tudtam“ nem ment ki a kárból, melyet e miatt vállalj! A keresztretjvények megfejtése sok tárgyi ismeretet kíván: az élet keresztutain való eligazodáshoz sok tapasztalatra van szükség. Egy ember, ha száz évig él is, keveset tapasztal: fogjunk tehát össze, mondjuk el egymásnak élményeinket, tapasztalatainkat, csalódásainkat, sikereinket, stb.-t. Amikor levelet írok vagy olvasok, kevésbbé érzem magam elhagyatottnak: lelki szemem előtt ott van barátom szeretettől sugárzó arca, szinte hallom az öröm vagy vigasztalás csengő hangjait. Visszhang kél a szívemben: együtt vagyunk, beszélgetünk. Így teljesül bennünk a Szentírás szava: Frater, qui adiuvatur fratre, civitas fortis. A testvér, kit felsegit a testvére, mint az erős város. Ami belőlünk hiányzik, azt a szeretet és kölcsönös közlés által — a másikban mi is bírjuk.

Most ellenben mondhatná valaki közületek: mi nem így gondoltuk ezt! Ehhez több idő is kell, az ilyen leveleket az embernek több gondal is kell írnia, stb. Erre a feleletem ez: A rendes ember mindenre ráér, azután meg: csak a mesterkélit, színelit hang kerül sok gondba; akinek a szive tele és őszinte, annál a szó a szív bőségeből jó s ehhez már nem kell mügönd. Ezeket csak épen rendbe kell szedni és egymásután leírni. Olvassátok csak el pl. Petőfi és Arany levelezéseit: mily egyszerű, közvetlen hangon tudtak ezek írni még az elvontabb, nehezebb eszmékről is, költői leveleik meg maga az

egyszerűség! Kazinczy levelei — aki már nagyobb gondot fordított rájuk — valóságos folyóiratot pótolnak: minékünk is jó volna néha ilyen „folyóirat“. Azután meg, ó, mennyi „Rodostó“ van most nemcsak Törökországban! Jól esik bizony Mikessel írni és olvasni. Nem szükséges mindjárt Cicerónak vagy Goethe-nek lennetek: ezerszinü világtok témái csak színes levelek lehetnek.

Most már nem írok többet. Befejezem. Csak még valamit: az állandó levelezés feltételezi a barátságot, vagy ha ez még nincs meg, az első levélváltással meg kell kötni. Fiuk! Ti előlegeztétek nekem a bizalmat, fogjunk tehát kezét és legyünk jóbarátok! Hogy milyenek tartom én a jóbarátságot, arról a legközelebbi levelemben szólok.

Addig is sokszor ölel:

Komárom, 1925. dec. 15.

L.

*) Örömmel hozzuk Biró Lucián, komáromi bencés tanár úrnak, ezt a valóságos levelét a p... i cserkészekhez, de szől minden cserkésznek s örvendünk, ha olvasóink is megszívlelik tartalmát. (Szerk.)

Az álmok ellen.

Pillangós, álcás, édes mámor,
Posványok ölen fakalt virág;
Elbódulunk vad illatától,
Jogart nyom kérés tenyerünkbe
És trónra ültet, mint királyt.

Álom ez s mi elfeledjük,
Hogy hőst akar az élettorna.
Ezren viselik bús keresztjük
S mi szent erőnket eltemetjük,
Míg bujdosunk álom-radonba.

Itt méz esőpög — igaz, — az ágról
S a gond utánunk nem siet.
De elszakadva a világtól
A magánosság réme rádól.
Tenyerben leszünk zárt sziget.

Csodás szirén csábít dalával,
— A csöndben szívünk énekelget,
Megtelve égi hozsannával
A gondolat magasba szárnyal,
Megtapadva egy nagy szerelmet.

A föld fia a küzdő ember
S a földet mindig megtapadja,
Ha meglpi az átkos szender
S tájat formál ábránd esettel.
Melyben parancs az ő parancsa.

Szórjuk az álmainkat szerte,
Hogy ne legyen szemünkön hályog.
Testvér a testvért megkeresse.
Álom-létrán a fellekbe
Mért építsünk külön világot?

A leánycserkészzet.

Sokan kérdezték már tőlem, hogy mi az oka annak, hogy miért nem fejlődik ki nálunk nagyobb mértékben a leánycserkészzet?

A kérdésre nem lehet egykönnyen megfelelni. Sok akadály van ennek. Az első akadályt maga a *szülői ház* emeli. A leánykakat általában jobban féltik mint a fiukat. Nem merik kiengedni a szabadba; hátha meghülnék? Hátha megárt a szél, a napsugár? Hátha a gyaloglásban megerőlteti magát? — De azt már nem mérlegeli a szülő, hogy a tennisz, a jégpálya is ártalmas lehet, különösen akkor, amikor könnyüvéru, divatos ficsurok a kísérői. Sőt ártalmas lehet a tánc, a bálozás is. Már maga a szén-savas levegő, az egész éjjeli tánc-munka is vészthozó lehet, nem is említve a flörtöléssel járó erkölcsi metélyt.

A másik akadályt emeli a *divat*. A divat írja elő a pubifejet, a manikürözött kezet, a szűk szoknyát, a magassarkú cipőt, amelyben ugy lípeg a szegény leányka, mint egy libus! a. Hogy is tudna ilyenkor 4—5 kilométert gyalogolni? — Aztán a cserkészruha nem emeli ki ugy az egyéni bájakat, — legalább ezt tartják! — mint a divatos öltözet, kivágott ruha.

A harmadik akadályt a *téves irányú nevelésben* látom. Minden valamire való lánykának zenét, nyelvet, kézimunkát kell tanulnia s ha egyikben-másikban kissé kiválik, már is művésznőt sejtnek benne s ezért aztán szegény lánykának minden szabad idejében vernie kell a zongorát, görnyednie a himzóráma felett, magolnia az idegen nyelv szavait. Sétára, üdülésre aztán már alig akad idő.

A negyedik ok az, hogy a szülők igen korán *nagy lányt* csinálnak a serdülő 14—15 éves leánykából, aki zsuozik, bálozik, mindenben a nagyokat majmolja. Hogy is kellene az ilyen ferdén nevelt leánykának a bő cserkészbluz, a berakott kék szoknya, az alacsony-sarku cipő!

Még so: más olyat lehetne felemlíteni a leánycserkészzet kifejlődésének akadályaként. De ez is elég arra, hogy láttassuk azt, hogy a leányaink nevelésében új elveket kell követnünk. Amikor a középiskolák tanulóinak majdnem 20 százaléka leány, amikor az ilyen leány csak 18 éves korában hagyhatja el az iskolát s amikor e korban a férjhezadásra még álomban sem lehet gondolni, akkor kézenfekvő dolog, hogy a megváltozott viszonyokhoz kell leányaink nevelését szabnunk.

A középiskolákba járó leányok a fiukkal együtt, azokkal versenyezve tanulnak. A nőieségnek megfelelő tárgyakat nem ismernek meg. A gimnazista lány az iskolában kézimunkáról, főzésről, háztartásról, stb. nem hall semmit. S bizony számtalan esetben megesik az, hogy a leérettségizett leány még elméletileg sem tud

annyit ezekből a gyakorlati dolgokból, mint egy leérettségizett fiucserkész társa, aki kifogástalanul főz, foltoz, zenél, ezermester igen sokfélében.

Angliában. Svéd- és Norvégországban, Németországban, Amerikában már rég szakítottak a fentt vázolt felfogással. A lányok nagyrésze a cserkészzetben keresi és találja meg azt, amit

az iskola és a szülői ház nem képes nyújtani. Nincs is köztük sápadt, vérszegény, rosszul emésztő, nyuljhozzám kisasszonyka! Tavasztól ősziig hangos a mező és erdő a cserkészlányok dalától. Csapatokban rándulnak ki, másznak meg hegyeket, viszik a hátizsákjaikat, főznek, fürödnek és a világért dehogy vennék igénybe a fiúk szolgálatát. Önállóak minden tekintetben, ügyesek, egészségesek s vándorlásaikon nyert élet-tapasztalataikkal, edzett erkölcsükkel akárhányszor belőlük válik a sorssujtotta család erős támasza, fenntartója.

Képmellékletünk bemutat egy ilyen edzett cserkészlányt, melyet Molnár Rózi művésznő rajzolt, amint az őrsi kiránduláson elfáradva; megpihen s még ekkor sem henyél, hanem odaköti műértő szemmel, ügyes kézzel az őrsi lobogóra a gyűjtött mezei virágot. Boldogságot és megelégedést sugároz az arca s önfeledten éli meg nem hamisított gyermekkorát. Akárhány lányka megirigyelheti a sorsát.

Scherer Lajos.

Az últörő a férfi mindig.
Nyomán a nő könnyen halad.
Azért ettől kérdezd: mi illik,
S amattól: tenned mit szabad.

Reviczky Gyula.

FIUK A HANYBAN.

Elbeszélés az ifjuság számára. „A Mi Lapunk“ eredeti diákregegye.

Írta: MÁTRAÍ GUIDÓ.

Ma sem közönséges dolog a motorosónak és így nem csodálkozhatunk rajta, hogy évtizedekkel ezelőtt akkora feltűnést keltett Pozsonyban, midőn megjelent a Dunán az első.

Április hó vége felé volt, egy kellemes tavaszi napnak a délutánján, midőn különös hangja megszólalt a nagy folyó partján, majd megindult a vizen az első motorosónak, az ifjuság vágya és bálványa.

Két fiu ült benne. Az egyik volt a vezető és a kormányos, a másik a boldog utas, ki büszkén ült a kis padkán és lenézte az egész világot. A két part közt ide-oda, lefelé és fölfelé suhant a vizen az apró jöszág és berregő kattozásával épp úgy zavart okozott a szárazföldön, mint ahogy felzavarta a Duna vizét gyorsan forgó hajtócsavarjával.

A járókelők a dunaparton, a sétáló közönség a ligetben, a ki-és hazai gyekvők a nagyhidon: kíváncsian állottak meg az ismeretlen zajra, a fürge mozgásu s a nagy vízzel hősiesen birkozó kis alkotmány láttára. A gyermekek versenyre keltek vele s boldogan dicsekedett vele, amelyik elérte.

— Elhagytam, becstütemre elhagytam! — kiáltotta egy maszatos képű fiúcska, visszatérve nagyobbakból álló társaságába. Azok évődtek vele, mintha nem lehetnék el ezt a teljesítményt.

— Ni, „Berregő“ a neve, el lehet olvasni az oldalán! — fedezte fel egy másik.

— No, ennek jó nevet adtak, szentigaz. — jegyezték meg itt is, ott is.

— Ronda jöszág ez, rosszabb még a motroknál is, — fakadt ki egy kocsis a bakon méltatlankodva. — Azt már csak megszokták a lovak, de ennek a hangjától majd kitöri őket a nyavalya.

A „motrok“ persze az autókat, gépkocsit jelentették neki.

A fiúk társaságának tetszett ez a megjegyzés. Még nevettek is a kocsis sikerült kiszólásán.

Az általános érdeklődés közepette egy 14—15 éves fiú haladt nyugodtan a kocsis után, aki tekintetre sem méltatta az ezrek által csodált Berregőt.

— Géza, megállj egy kicsit! — kiáltott rá az előbbi csoportból egy nála nagyobb fiú.

— Szervusz, Imre, te is itt ácsorogsz? — szólt neki vissza mosolyogva, midőn Imre ügyesen átbujt a hidat tartó vasgerendák közt és a kocsisutra ment a gyalogjárók helyéről.

— Hát hogyne! Nézem ezt a pompás motorosónakot, mondhatom, kicsi, de bámulatos ügyes jöszág.

— Nem lehet mozogni a gyalogjárón, mióta megindultak vele az Ispánky fiuk.

— Igaz, hogy gimnazisták? Ismered őket, tudod kicsodák? — kérdezősködött mohón amaz.

— Ismerem. A nagyobbik Ispánky Elemér, látod, aki a motor mellett ül. Osztyáltársam.

— Várj hát egy kicsit, — tartóztatta, — fontos kéréssem volna hozzád. Azt tudják itt, hogy gimnazisták, de egyebet nem tudnak róluk. Pedig engem nagyon érdekel ez a két fiu...

— Talán a motorosónak, — szólt közbe huncutul Géza.

— Nos igen. A két fiu a motorosónak miatt. Gyere ide a hid korlátjához s mond el róluk, amit csak tudsz.

— Nem megyek. Maradjunk itt. Nem akarok a csödületbe állni.

— Hát téged egy ilyen csodálatos technikai alkotás nem érdekel? — csodálkozott Imre.

— Sőt nagyon is. Már napok óta érdeklődésének hatáskörében tart ez a csónak. Mint mondtam. Ispánky Elemér osztálytársam, egymás mellett is ülünk, különösen bizalmas barátság is köt egymáshoz bennünket. Ezt a motorosónakot valami gépgyári nagybájtúnkt kapták, egy mérnökötől, aki ilyesmikkel foglalkozik. Váratlanul kapták. Mióta megjött, folyton erről beszélt az iskolában. Talán az építője sém tud már annyit róla, mint én.

— Te, hiszen ez nagyszerű! — lelkesedett Imre. — Talán ültél is már benne, azért nem vagy már kíváncsi rá. Géza egyet lépett hátra s komolyan, szinte elborult arccal felelt:

— Azt már nem. Nem is láttam, de nem is akarom látni. Ládd, azt hittem, hogy Elemér nekem olyan jó barátom, hogy semmi és senki el nem hidegítheti tőlem. S most? Ez a csónak közénk fészkelte magát s azóta nem számítunk, nem számíthatunk barátoknak.

— Összevesztetek rajta?

— Azt nem tettük, csak egyszerűen elhidegültünk. Mondhatom, hogy mennyit beszélt nekem róla. Láthatta, szavaimból kivehette, mennyire érdekel ez a különös jöszág s egy szóval, érted, egy szóval sem mondotta volna, hogy majd én is kipróbálhatom, hogy majd engem is meghív bele...

— Hát tudod, ez igazán...

— Ne mondj semmi kritikát róla előttem, tiltakozott Géza, — mert azt kellene hinnem, hogy sajnálsz.

— Dehogy sajnállak, de engedj meg, ez felesleges rártartság részedről. Nézz itt körül, hallgasd meg ennek a hidon és a két parton álló tömegnek a lelkesedését s ebből lásd be, hogy egy ilyen nagyszerű dolog, mint ez a Berregő, megérdemel annyit, hogy az ember egy kissé toladokjék feléje és igyekezzék feljutni rája.

— Tolakodó nem akartam lenni s azért nem kértem meg Elemért.

— Rosszul tetted.

— Nem! — tiltakozott Géza. — Mióta ezt a motorosónakot megtapták, nem lehet evvel a két Ispánky fiuval beszélni, olyan nagyra vannak vele. Az egész iskola hizeleg nekik, hódol előtjük, könyörög. Minden gondjuk a motor, a benzin, a propeller, a kormány, az olajozás. Iskolai dolgukat sem végzik azóta. Valóságos betegek voltak, hogy a tavaszi szelek hullámossá tették eddig a víz felszínét s emiatt csak ma indulhattak meg vele. Ma aztán igazán túlteng bennük az önéretet, mert a közönség ekkora részvételére maguk sem számíthattak. Én is látni akarom, de csak messziről, a csónak mozgását, azért jöttem most erre.

Imre egy ideig zavartan hallgatott, látszott rajta, hogy fontos mondanivalójához keresi a szavakat.

— Kikötötték a ligetnél! — kiáltotta fel hirtelen egyik fiu Imre előbbi társaságából. — Menjünk oda, most talán megnézhetjük a berendezését. Imre, jöjj!

De Imre nem ment.

— Ne várjatok rám, én majd talán utánatok megyek, — szólt rájuk, — mert egy kis dolgom van.

— Fémipariskolász társaim, — magyarázta aztán Gézának, miután azok sietve megindultak a csónak kikötőhelye felé! — Ezek is a motorosónak után hajszolódnak. A szalapakok minduntalan hoznak róluk közleményeket, de a valóságban még nem látott egyikünk sem. Ezért van most szinte lázban az egész iskola. Nálunk nem egyszerű kíváncsiság ez, hanem munkakörünkbe vágó szakügy. Mindenki szeretne közülrünk minél alaposabban megismerkedni vele, a motorral, a csavar minőségével, az alkalmazás módjával. Kitűnő alkalom ismereteink gyarapítására, ha ilyesmivel találkozhatunk.

— No ilyen futólagos megismerléssel nem sokat nyerhettek, — jegyezte meg Géza.

— Igazad van, nagyon igazad mondtál most, — szólt Imre s hevíletében karjával hadonászott a levegőben. Azért is nem mentem velük... Ezért örvendeztem, mikor tőled azt hallottam, hogy te közeli kapcsolatban állsz ezekkel az Ispánky fiúkkal. Rögtön arra gondoltam, hogy összehozol engem velük s alkalmat szerzel a motorosónak alapos megismerésére.

— Én?

— Csakis!

— Hallottad, hogyan jártam velük, — szabódott Géza. Csak nem kívánod, hogy ezután most veled én is oda-

szaladjak a ligeti partra és Elemér előtt megalázódva könyörögnék?

Imre bosszúsán licentett a fejével.

— Erről nincs szó! Nem erre kérlek. Nem itt és nem most van arra a legjobb alkalom. De azt igazán megtehetnéd nekem, hogy rövidesen találj ennél jobb alkalmat számomra. Ha egy kissé is keresel, fogsz találni rá. Nem kell hozzá más, mint egy kis engedékenység és némi ügyesség, hisz egymás mellett ültök!

— Te Géza, én nem remélem ezt mostanában.

— Pedig légy rajta. Igen nagy szolgálatot tennél velem. Megmondhatom neked bizalmasan, hogy ez a motor engem külön is érdekel. Érted, külön. Azon túl is, hogy szakmai újdonság és technikai esemege ilyen magunkfajta számára. Nekem egészen más ösztökélő okom is van... nekem tervem van, amely iránt te sem leszel közömbös. És ennek megvalósítása végett kell ezt a csónakot alaposan megismernem. Értesz engem?

Géza már előbb is meglepte barátjának felindult lelkiállapota, most meg már egyenesen csodálkozva hallotta izgatott kijelentéseit.

— Nézd, kérlek, — folytatta az, — én szeretnék magamnak egy ilyen motorcsónakot szerkeszteni, de az nem könnyű dolog. Éz jó lenne mintának számomra.

— Mit? — kérlezte Géza egyet visszalépve. — Mit akarsz?

— Ezt, amit mondtam.

— Ha az csak olyan egyszerű dolog volna!

— Éz éppen a bökkenő, hogy nem egyszerű. De meg akarom próbálni... Ez is emberek csinálták s miért ne lehetne utánacsínálni?

Géza hamarosan elősorolt egy sereg nehézséget, de Imre elhárítólag legyintett.

— Éz mind nem legyőzhetetlen! Ne feledd el azt, hogy az iskolában műhely, anyag, felszerelés és a tanárok támogatása rendelkezésemre áll. Éz pedig sokat jelent; hogy mennyit, azt csak én tudom. Ami hiányzik, hogy mintám legyen, azt akarom a te segítségével megszerezni.

Géza hallgatott. Barátjának elszántsága és a szavai-ból kicsengő bizalom nem volt rá közönséges hatással. Most Imre közelebb ment s bizalmaskodva magyarázta:

— Csak gondoldj arra, kérlek, mi mindenre fel tudnánk mi egy ilyen motorcsónakot használni... Mióta készülünk már a Hanságot csónakkal bejárni s a Fertőn ekalandozni? Nos, most van rá kilátás, hogy egy motorcsónakra tegyünk szert és ezeket a terveinket megvalósítsuk.

Géza hirtelen megragadta barátja karját.

— Te, ha ez lehetséges volna! — hebegte.

— Én nehézséget látok benne, de lehetetlenséget egyáltalán nem. Van még jó két hónapunk a nyári szünidőig, ezt elegendő időnek tartom egy motorcsónak szerkesztésének intézetünk műhelyében való elkészítésére.

Géza levette kalapját és haját kezdte izgalomban simogatni. Bekalandozni a Hanságot! Motorcsónakkal jutni el a Fertőre! Micsoda vágyak, micsoda ígézetes tervek valószínűnek meg ezzel.

Imre mosolyogva nézte. Tudta, hogy elevenére tapintott. Mindketten egy hansági faluból valók voltak s mennyit tervezgettek, sóhajtoztak és ábrándoztak már együtt erről a vállalkozásról.

— Azt gondolom, hogy ezért az ügyért te is tehetsz valamit, mert ez érdekel egy kissé téged is, — mondotta minden szót jól megnyomva.

— Igazán azt hiszed, hogy sikerül egy ilyet csinálnod? — kérdezte Géza kalapját fejére visszanyomva.

— Ha másutt is ilyen kevés támogatásra s ilyen lassu elhatározásu emberekre talállok, mint te, akkor bizony nagyok lesznek a nehézségek. — jelentette ki Imre csipősen.

A megjegyzés talált. Géza megragadta barátja kezét és így szólt:

— Rajtam ne muljék! Igérem neked, hogy mindent elkövetek, hogy Ispánkyékka! összehozzalak; hogy minél alaposabban megismerhesd ezt a motorcsónakot. Hidd el nekem, hogy nem kis magam-megtágadásába fog kerülni, de hiszen tudod, hogy mit jelent a Hany és a Fertő én nekem. Ezekért mindenre kapható, minden áldozatra kész

vagyok...

Köszönöm a magam nevében is, — rázta meg Imre a markában nyugvó kezét.

— Biztosra veszem, hogy nem lesz egészen könnyű dolog. Csak nézz oda le, mennyire ünneplik és körülrajongják ott a parton ezeket a fiúkat. Nehéz lesz velük boldogulni, elkapatják őket. De ha te nem riadsz vissza a nagyobb nehézségektől, akkor én sem vonom ki magam az esetleges megaláztatások alól.

— Tulságosan nehéznek látod a szerepedet, — figyelmeztette Imre. Majd meglátod, hogy...

E pillanatban Imre társai érkeztek vissza. Arcukon látszott a bosszúság.

— Két éretlen alak az ott abban a motorosban, — jegyezte meg egyik kifakadva. Közel sem engednek senki magukhoz és a csónakhoz.

Géza szeme rávillant Imrére.

— Talán feltéteyenek! Meglátták bennetek a szakembert, — szólt Imre elindulva hazafelé. (Folytatjuk.)

A jó vezető.

A jó vezető azt akarja, hogy a főkéleletés magából a fiuból induljon ki, mint természetes önévelés. Ezért találkozni igyekszik a gyermek lelkével: igaz barátságban, játékban, dalban, oktató tanácsban közeledik a nevelje ösztönös érzelmeihez, akaratosságához, sokszor még fura, de egyre tisztuló gondolkozásmódjához. Ide kapcsolja be, itt indítja meg szinte észrevétlenül azt az irányító erőt, mely aztán egyre határozottabb tempóval hajítja belülről a fiut a cserkészideál felé. Ahhoz, hogy a vezető jótékony tendenciáját hathatósan érvényesíthesse a fejlődő fiulelekben, ismernie kell a gyermeklélek rejtelmeit Gondos megfigyelés és szorgalmas tanulás juttat el a célhoz. Jó módja adódott most mindezek megvalósításának: értékes gyermekpszichológiai szakkönyvet kaptunk. Foerster, Payel, Tóth és Sik művei mellé különös örömmel rakhatjuk a „vezetők könyvtárába“ Bognár Cecil dr. könyvét, mert a „Tanulmányok a gyermeki lélekről“ nemcsak tág bepillantást biztosítanak az olvasónak a bimbó-emberek lelki világába, de gyönyörűen szólnak hozzá a cserkésznevelés dogmatikus részéhez is. Hiszen az első törvény hiábavaló, ha rideg parancsként nyomjuk a fiulelekbe és nem igyekezünk a gyermek furcsa és később szomorú következményekkel járó hibájának a hazugságnak indítóokait feltáratni, mint Bognár dr., hogy ott hasunk javítólag s így szerezzünk hiveket eszméinknek. Örökös igyekezetünk is: a tizedik törvénynek minél nagyobb érvényt szerezni az ifjuság életében, megfontolni való ismereteket és erős utbaigazítást kap ebben a könyvből. „A magyar gyermek lelkrajza“ juttatja eszünkbe ezt a fontos kérdést: számolnak-e vezetőink a magyar fiu speciális lelki sajátágaival? Mert hibáink vannak, de tehetségekkel is áldott meg a származás. Ahogy a rossz tulajdonságainkat elhárítani, úgy kell a jókat fejleszteni. Itt is magunkévá kell tennünk a komáromi tudós tapasztalatait. Különösen a rajzvezetőknek kell

foglalkozniok gyermeklélektannal, — hát forgasák csak szorgalmasan Bognár dr. könyvét!

A Szent György Kör íródiákja.

A **testvériség** erkölcsi parancsának igazi cserkész a végső elemzésben feltárt legapróbb következményekig engedelmeskedik: nemzetét más kárán sohase szolgálja! Vezető testvérem, ne tagadd, — az előregedett szívüek örök hibái mináluntalan belekontárkodnak a friss lelkekbe, a jó munkánkba. Megesik nem egyszer, hogy kis öcséink egyike-másika lekicsinylő, becsmérő szót dob a más nemzetére, valami ostoba haragból, vagy talán mert gyereklogikával így akarja magyarságát igen-igen értékesre föllicitálni. Testvér, ha markomba kerül ilyen vénszavu kölyök, fölültem a térdemre és türelmes békével beléje mondom: az emberek közt nincsenek határok, a szívárvány örök csodája ez. Egymásba folynak, összecsókolóznak a színek, a szomszéd nemzetek. Száz országúton, vassínen, dróton, pici érben kering, kering a vér, kincs, kultúra,

dallam, hitek és jajok. Te is ennek a sok eres, száz találkozásos Életnek kicsi dobbanása vagy. Sok nemzet adta össze benned erejét, hogy azzá lehess, amivé az édes anyád dajkáló nótája rendelt magyarrá. De nótán, magyarságodon túl ember vagy, a széles Emberiség csöppje. Kérd meg apát, anyát, ha hazamégsz estére: honnét származol? kik voltak eleid, véradó őseid, mi volt nevük, nyelvük, két kezük munkája, merer éltek? Aztán gyere vissza, sugd meg: „igazad volt, bátyám, megtaláltam magamban ezek, azok vérét, sok furcsa másember koccintott rám egymással ismeretlenül réges-régóta és én nem fogom többé a más nemzetét szidni. Én az ő vérükben, ők az enyimében.” — Akkor meg fogom vallani az én ujonnan hozzám szegődött öcsémnek: bizony bennem is van olyan vér, szokás, szem, szín, amit előbb kicsufoltál. Akárkit ütsz, nekem fáj, a bátyádnak, mert én már mindig érzem, hogy mindenkiből van bennem valami. De most fogj velem kezét!

FAKADÓ RÜGYEK

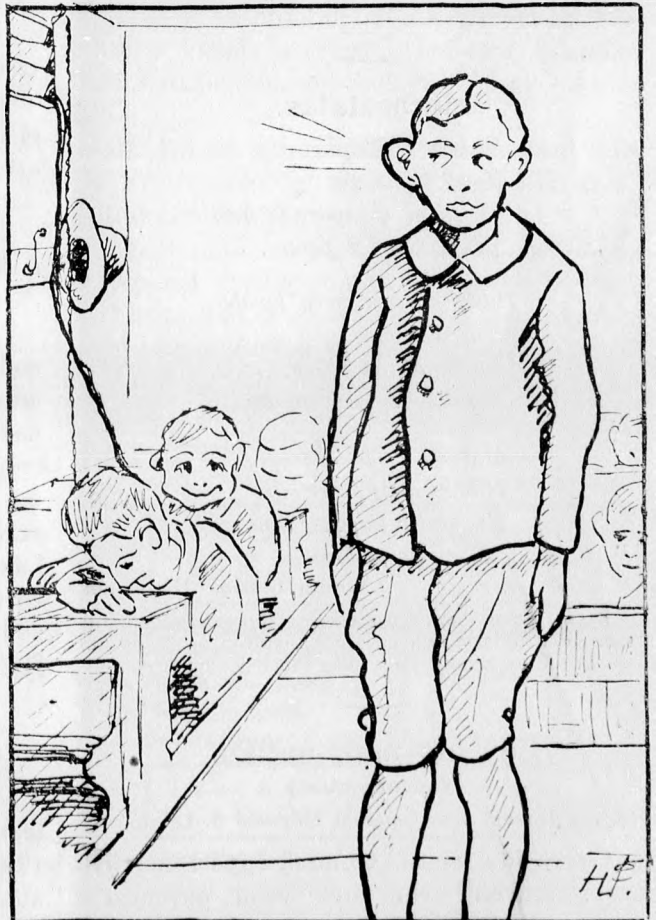
Szent György lovag lettem.

*Álomkóros ősz utolján
Ifjú szívem fellobog.
Hajrás erő pezseg bennem,
Régi magam lekopott.
Dalosajkú, vilám vagyok;
Napsugár a lelkem:
Mámor-város közepében
Szent György lovag lettem.*

*Liliom van a keblemen,
Mégfogadtam rája:
Sárkányjölő szent Vezérnek
Leszek katonája.
Föld omolhat, vihar zúghat
Tombolva felettem:
Ősi daccal vártát ülök, . . .
Szent György lovag lettem!*

Ozori Ferenc.
VIII. o. rg. tan.

A felavatott cserkész nemes öntudata, komoly nekikészülődése és vidám lelkülete csendül ki a sorokból; érezzük azt, amit írója éreztetni akart.

— „A betű megöl, a lélek pedig megelevenít.”
Biblia.

A drótnélküli távirót Marconi találta volna fel? Eleven hazugság! „Szabadalom nélkül” régen használják már Horogh István és társai.

Dal.*(Törökből)*

*Tölgyesben az oroszlánok tanyája,
sátor alatt a katonák szállása.
A csatákban lengedező zászlóért
száz menyasszony fátyla legyen áldozat!*

*Csatára föl! — érkezett a parancs ma,
nem kell nekünk most menyegző, se lak' ma.
A nagy szultán forgója egy százáért
száz menyasszony fátyla legyen áldozat!*

*Szent ezerszer a katona holteste,
szemfödője, inge — áldott eleste!
Ilyen dicső, ilyen véres lepelért
száz menyasszony fátyla legyen áldozat!*

Ford. : Eröss Imre. VIII. o. rg. tan.

A fordítást nincs módunkban az eredetivel egybevetni, de így is az eredetiség bájával, őszinteségével hat. Csúpan arra kell a fordítónak még törekednie, hogy nyelvezete simább, könnyebb legyen. Jó lenne e tekintetben nevesebb fordítóinkat: Szász Károlyt, Arany Jánost, Lévay Józsefet, Abrányi Emilt, Radó Antalt, Vikár Bélát, Bán Aladárt és másokat tanulmányozni.

Marasztalás.

*Kedves ifjúságom,
Hová oly sietve?
Ne menj el, maradj még
Vélem egy-két percre.*

*Hadd szőjsem még tovább
Ifjú álmaimat.
Ne repülj el tőlem,
Vond össze szárnyidat!*

*Maradj vélem, kérlek;
Hiszen úgy szeretlek!
Ha szebb napok jönnek:
Akkor eleresztlek.*

Virágh László. III. o. tan.

Ez a kedves kis hangulatkép a gyorsan eltűnő ifjúkor szeretetét tolmácsolja egyszerű nyelven és ügyes formázással. Csak tanulj, Laci, még viheted valamire!

Egy kis matematika.*(Vacsora után.)*

(König Dénes* után ismerteli Ghymes S. László.)

Gyere ide Jancsi! Gondolj egy háromjegyű számot! Megvan? No most vedd ugyanezt a számot úgy, hogy a számjegyek fordított sorrendben közelkezzenek, vagyis amelyik jegy az

* Matematikai multságok (Magyar könyvtár).

első számban utolsó volt, az most első legyen. Most vond ki a nagyobbikból a kisebbiket. Megvan ugye? Hisz' te egész ügyes gyerek vagy Jancsikám! Mi a különbség első számjegye?

— Kettő.

— Hát akkor megmondom az egész különbséget. Ugye 297.

— Á!! Hát azt hogy találtad ki?

— Hát ide figyelj tapsifüles! Az első számjegyet megmontad, hogy kettő. A második számjegyet mindig kilenc. A harmadik számjegyet pedig úgy kaptam meg, hogy a kettőt kivontam kilencből. Tehát most összefoglalva: az első számjegyet ismerem, mert megmontad, a másik számjegyet mindig 9., a harmadikat pedig megkapom, ha az elsőt kivonom 9-ből. Érted?

— Érteni értem, de hátha úgy gondolom a számot, hogy fordítva is ugyanaz, például 232, ekkor a különbség nulla.

— Ja! Jancsikám azt ki kell kötni mindjárt az elején, hogy ilyen számot nem szabad gondolni. Várjál csak mutatok mást is! Gondolj egy számot és mindjárt szorozd meg 4-el. Ha már megvan, adjál ehhez az eredményhez 2-t. No most oszd el az egészet 2-vel és a hányadosból vond ki azt a számot, melyet gondoltál. Mi az eredmény?

— Harmincöt.

— Hát Jancsikám te harmincnégyet gondoltál.

— Igazán, hát hogy lehet ez?

— Nagyon egyszerűen. Abból a számból, melyet nekem megmondtál, kivontam egyet és megkaptam azt a számot, melyet gondoltál. Ugye nagyon egyszerű? Hanem ha nem vagy fáradt, még egyet mutatok, aztán mejj aludni! Gondolj egy kétjegyű számot. Szorozd meg az első számjegyét 5-tel és a szorzathoz adj hozzá 19-et. Látom, hogy fáradt vagy, mert ez is lassan megy. Ezt az eredményt szorozd meg 2-vel s a szorzathoz add hozzá a gondolt szám másik számjegyét. Most mondd meg az eredményt.

— Hetvennégy.

— Ugye harminchatot gondoltál?

— Igen.

— Látod ez is könnyű. Az elején azt mondtam, hogy adj az első számjegyet 5-szöröséhez 19-et. Most ennek a 19-nek 2-szeresét kivontam abból a számból, melyet utoljára megmondtál, vagyis hetvennégyből. Vagyis $74 - 38 = 36$. De egyelőre ennyi is elég volt. Szép álmokat!

(Folytatjuk.)

HIREK

A prágai Makk (Magyar Akadémikusok Keresztény Köre) érsekújvári tagjai január hó 12-én Érsekújvározt R. Molly Margit, Mécs László, dr. Sziklay Ferenc, Toma István, Ölvedi László dr. Jaksics József, Denk Pál és Somos Elemér írók, művészek és főiskolások közreműködésével irodalmi estet rendeznek. Az est megnyitója azon irodalmi ciklusnak, amelyre a főiskolások a kiválóbb szlovenszkói írók és művészek lehvását vették tervbe.

A kassai cserkészek ünnepélye. A kassai cserkészlet fellendülésének élénk bizony-sága volt az az ünnepség, amelyet a helyi cser-kész-szervezet rendezett 1925. nov. 29-én a li-geti kioszkban az összes kassai rajok bevoná-sával. Dr. Cvengros Béla tanár, megyei cser-kész-referens bevezető beszédje után tarka vál-tozatosságban következtek jól sikerült ének-, zene-, táncszámok, kuplék, monológok, dialogok, némajáték; táborverés, cserkészjelzések, tábor-tűz. A magyar cserkészek közül Klein Piri és Hamzer Géza szavalt, Goldberger Imre kuplézott, Soltész Imre táncolt, Merreider István és Gold-berger Imre pedig a Zoro és Huru jelenét adták elő. Legjobban tetszett az I. szlovák raj tánca („Kozáček“) s a Zoro és Huru-jelenet. Belépti díj nem volt, önkéntes adományokból azonban akkora összeg gyűlt össze, hogy köny-nyen fedeztük a kiadásokat s a táborozási alapra is maradt pénz.

A lučeneci cserkészcsapat dec. 23-án kedves, meleg karácsonyfa ünnepet tartott a gimnázium rajztermében. Beszéd, ének, szavala-tok, zene és felolvasás tették meghatóvá a test-véri együttlétet. Az ünnep végén a cserkészpaj-tások teáztak s hazulról hozott süteménnyel kínálták meg egymást.

Érdekes vendég látogatta meg a kassai cserkészeket nov. 8-án. Charles Steppinger belga cserkész, 1924 június 8-án indult el hat évre tervezett világkörüli útjára s Belgiumon, Hollan-dián, Németországon, Dánián, Norvég-, Svéd-, Finn-, Észt-, Lett- és Lengyelországon keresztül érkezett 1925 nov. 8-án Kassára. Eppen vásár-nap volt s a legtöbb raj ekkor tartja összejöve-telét. Steppinger három rajnak a gyűlésén is megjelent s gazdag tapasztalatainak az elbeszél-éseivel szinte felvillanyozta a kassaiak képzeletét. A vállalkozó szellemű cserkész 11 nyelvet beszél (Magyarul is). Mintegy 20 cm. vastag

könyve rendőri látomozások s híres férfiak alá-írásainak s emlékmondatoknak végtelen soro-zata. Újjának költségeit emléklapok árusításából fedezi. Arra a kérdésünkre, hogy milyen nem-zetbeli cserkészek tetszettek neki legjobban, azt felelte, hogy honfitársai után a legtökéletesebb cserkészek szerinte a svédek és a magyarok. A magyar cserkészeket még egy régebbi uta-zása alkalmával ismerte meg,

Pályázat.

„A Mi Lapunk“ kedves olvasóit ismét ver-senyre szólítja fel és szeretné, ha a szellemi olimpi szon Csehszlovákia minden tollforgató, komoly törekvésű magyar ifja és leánya részt-venne. E célból a következő pályázatot hirdeti:

I. Húsvéti óda, vagy húsvéti cikk. (Ter-jedelme legfeljebb 1¹/₂ hasáb) Jutalma: **Új Auróra** Almanach 1926-ra.

II. A magyar diák hivatása. (Terjedelme legfeljebb 2 hasáb) Jutalma: **Ady-versek.** Mag-yarázatos kiadás az ifjuság számára, Közrebo-csátotta Párkányi Norbert Budapest. Az Atheneum kiadása.

III. Rövid elbeszélés, tréfás, vagy ko-moly. (Terjedelme legfeljebb 2 hasáb) Jutalma: **a Jókai Emlékkönyv.**

Fenntartjuk magunknak azt a jogot, hogy 1—1 tételnél esetleg többet is részesíthessünk könyvjutalomban. De elvárjuk azt, hogy a pályá-művek szépen és tisztán írva legyenek. A pályá-zat határideje 1926 március hó 1. Minden pályá-művön fel kell tüntetni a szerző nevét, osztályát és pontos címét.

A Mi Lapunk szerkesztősége.

- 1) **Tréfás kérdések.** Farkas Antal VI. o. tanulótlól.
  - a) Milyen piros nem piros?
  - b) Melyik ara sivatag?
  - c) Melyik ló madár?
- 2) **Betűrejtvény.** Fukács Nándor V. o. rg. tan.-iól.

B á b a b á b a g y e r b á b a
B á b a m e k b á b a b á b a

3) **Szám-tani fejtörő.** Egy folyón át kell szállítani 5 urat, 5 szolgát. A ladikban egyszerre legfeljebb ketten mehetnek. Mivel az urak attól tartanak, hogy a szolgák megölik őket, úgy intézik a dolgot, hogy mindkét parton a szolgák száma ne legyen nagyobb az urak számánál. Hogy keltek át a folyón?

4) Rimes kérdések.

Mit csinál a kémény télen?
 És a mén, ha fut keményen?
 Gondolattól mit nem szednek?
 Minden házra mit is lesznek?
 Milyen a fű, ha harmatos?
 És a gyerek, bár maszatos?

5) Sakkrejtvény. (Lóugrás szerinti.)

gény-	mél-	ni	meg-	drá-	a
és	ni	nek	kincs	lúz-	ta-
ni	sze-	re-	le-	hit,	ga
mél-	míg	és	dig	nít:	nem
*Mert	kell!	sír	ki.	hell,	Tür-
a	re-	Min-	ni	rá	S né-

Jegyzet. A megfejtést levelezőlapon kell beküldeni február hó 10-éig. A nyertes értékes könyvjutalmat kap.

A novemberi fejtörő megfejtése.

1) Számrejtvény: $X + 2X + 4X + 4X + 1 \cdot 5 = 95$.
 Ebből az egyenlemből megtudod, hogy a lány 8 és fél éves, a bátyja 17, az anyja 34, az alyja 35 és fél.

2) Verses szövegrejtvény: olló-ló.

3) Keresztszövegrejtvény: Vizszintesen; 1 Atom, 2 Róma, 3 homok, 4 is, 5 sem, 6 ür, 7 Lót, 8 Ali, 9 oltár, 10 pir' 11 új, 12 birka, 13 ón, 14 ósidő, 15 kert, 16 erős. Függőlegesen: 1 A Mi Lapunk, 17 só, 18 ij, 19 tor, 14 ór, 20. mos, 12 üst, 21 mesteri, 2 rom, 22 üde, 23 ok, 8 ara, 6 ül, 25 hó, 26 Africus.

4) Sakkrejtvény: November tizenhétedikén lesz száz éve, hogy Lévay József magyar költő Sajószentpéteren született.

Nyertes: Czuppon Aranka Sabinov Beecher-Stove: „Tamás bátya kunyhója” c. könyvet elküldöttük címére.

Helyesen megfejtették: Ádám Gyula, Bárkányi Irén, Braun Ilona, Czuppon Aranka, Csizy József, Euzsel Rezső, Farkas Antal, Dadej Sándor, Major József, Menyhárt János, Nagel Dezső, Nemezz Miklós, Péchy Rudolf, Schmitz Károly, Skultéty László, Szilassy István, Vári Iván, Vavrik Gyula, Makó Gyula, Tóth Mihály, Wurm Gusztáv, Szőnyey László és István, Gegus Nándor, Fukács Nándor, Selig Jenny, Scitovszky János.

Dr. Czvengros Béla, Szt György Kör, Turul és a többieknek, akik A Mi Lapunk ötvenes jubileuma alkalmából írvessék voltak meleg üdvözlétüket elküldeni, ez uton mondunk hálás köszönetet. Sajnos, a teljes szöveget nem közölhetjük le — helyszüke miatt; bár a történelmi

teljesség és a kedvesen szép sorok megérdemelnék, hogy minden olvasónk olvassa őket és lássa, mily itélettel és indulattal vannak lapunk iránt. **Ifjú Erdély.** A bajlársi őszinte szeretetért és üdvözlétért ezer köszönet! A romániai magyar ifjuság formás és tartalmas lapját mindig örömmel olvassuk, mert látjuk minden egyes számból, hogy valóban az erdélyi ifjuság célludatos és komoly havi irata. (Megrendelhető: Cluj-Kolozsvár, ref. teológia. Egész évi ára 80 lei.) **K. L. Beregszász.** Nem tévedett; a hátizsákját bontogató cserkészt valóban Márton Lajos, a cserkészélet világszerte ismert ábrázolója, rajzolta. A mult számunkban közölt humoros fejléc Velösy Béla müve. Lapunk kövvelkező számaiban természetesen a szlovenszkói és ruszinszkói művészeknek is teret nyitunk. Ha olvasóink továbbra is kitaranak mellettünk, akkor nemsokára elérjük a legjobb magyar ifjusági lapok színvonalát. **Schmitz K.** A küldött jó kívánságokat köszönöm. Üdv! **Többeknek.** Sok kifogást emelnek egyesek, hogy a A Mi Lapunk üldözi az idegen szavakat s azt kívánják, hogy inkább használjunk jó idegen szót, mint rosszal a saját nyelvünkéből. Az igaz, hogy sok idegen szóra nincs megfelelő magyar szavunk és sokat szükségből kell használnunk (pl. vers, próza, gimnázium, bank, rádió, film, slb.) És nevetséges volna tulzó nyelvtisztítással a jó idegen helyett rossz képzésü magyar szóval élnünk (pl. koks helyett pirszenet, doktor helyett tudort, slb-t mondani). De azt is figyelembe kell venni, hogy nagyon sokszor élünk idegen szóval akkor is, mikor van jó elfogadott magyar szavunk. Ilyenkor bizony a szerkesztő kiméletlenül álhuzza az idegen szót és ezt töle nem veheti zokon senki. (pl. republika helyett köztársaságot, geográfia helyett földrajzol, komédia helyett vigjátékol, kell írni és mondani.). Ilyenkor a legjobb utmutatást adja Radó Antal: Idegen szavak szótára. A Mikszáthnál előforduló sok idegen szó a jellemzetesség kedvéért van. noha itt is sokszor felesleges. **Popovits János.** Te nehezebb fejtörőket kívánsz, hogy a kisebb diákok ne nyerjenek annyiszor, hanem a nagyobbak. Ez nem a fejtörő nehézségén mulik, hanem azon, hogy a nagyobb fiuk nem vesznek egy részt a pályázaton, mint a kisebbek. Küldjék csak be ök is a fejtörő megoldását, a sors nem lesz irigy hozzájuk sem. **Czuppon Aranka** Örömmel olvastam gyöngybelüs lapodat s hogy cserkész szeretnél lenni. Megjön ennek is az ideje! Addig pedig légy tovább is apukának kis jósa, anyukának segítő jobb keze. Ismeretlenül is szeretettel csókol Lajos bácsi. **Farkas Gyula tanár urnak Somorja.** A szeptemberi számból, sajnos, nem küldhetek. Teljesen kifogyott. **Veszélák Károly Szakállas.** Az előbbi üzenet neked is szól. Előfizetésed 1926. szept. 30-án jár le. **Szőnyey L és I.** A keresztrejtvényed igen könnyü. A versesrejtvény alkalmilag jön. **Farkas Antal Beregszász.** A Mi Lapunk minden régi — még rakláron levő száma — féláron kapható. A kért lapszámok elmentek. **Munkatársainkat** egy kis türelemre kérjük. Beküldött cikkeik mind sorra fognak kerülni, de jelenleg annyi a kézirat, hogy a legjobb akarát mellett sem hozhatjuk egyszerre őket, csak sorjában. **Holczér István VIII. o. tan.** Beküldött tréfás rajzait alkalmilag felhasználjuk. A többiek felett csak ugy dönthetünk, ha látjuk **Weinberger Tibor.** Az „Emlékezések” alkalmilag jönnek. **Olvasóinknak, Munkatársainknak, jó barátainknak** boldog új évet kívánunk!